

студентів, мотивувати їх до активної пізнавальної діяльності, що, безумовно, дає можливість отримати якісну освіту.

Список використаних джерел

1. Іщенко А. Ю. Національна платформа цифрової освіти як пріоритетний інструмент оновлення вітчизняної освітньої системи [Ел. ресурс]/ А. Ю. Іщенко // Національний інститут стратегічних досліджень – <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/nacionalna-platforma-cifrovoi-osviti-yak-prioritetnyi>
2. Наказ МОН України №1115 від 08.09.2020 р. «Деякі питання організації дистанційного навчання (zareestrovano v ministerstvi yustitsii Ukraini №941/35224 від 28.09.2020 року».
3. Наказ МОН України від 25.04.2013 № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (Zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 30 kvitnya 2013 r. za № 703/23235).
4. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.
5. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів : навч. посіб. / Прокопенко А. І. та ін. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019. 81 с.

Гриценчук Олена

кандидат педагогічних наук
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0003-3173-7649

Olena Hrytsenchuk

PhD in Pedagogics
Kyiv, Ukraine

**ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕКИ ТА КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ
У ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ У НІДЕРЛАНДАХ**

Ключові слова: інформаційно-цифрове навчальне середовище, освіта Нідерландів.

**ORGANIZATION OF SECURITY AND PRIVACY
IN THE INFORMATION-DIGITAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT
IN THE NETHERLANDS**

Keywords: information and digital learning environment, education in the Netherlands.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в навчально-виховному процесі вимагає забезпечення конфіденційності та безпеки всіх його учасників.

Проблема розбудови цифрового навчального середовища відображена у працях сучасних вітчизняних вчених В. Бикова, А. Гуржія, Ю. Жука, С. Іванової, І. Іванюк, В. Лапінського, Е. Машбиця, Н. Морзе, О. Овчарук, С.

Семерікова, О. Співаковського, О. Соколюк, Н. Сороко, О. Спіріна, Ю. Триуса та ін. Серед зарубіжних дослідників, які досліджують дану проблему слід назвати Дж. ван Браака, Дж.Тоундера, Дж.Вогта, П. Фіссера [1-5]. У своїх роботах вчені досліджують теоретичні та практичні аспекти розвитку цифрового середовища, серед яких важливим є питання безпеки.

Серед розвинених країн Нідерланди є визнаним світовим лідером у галузі цифрових технологій та має багатий досвід щодо їх впровадження у процес освіти. Як зазначено у звіті Національного конгресу з питань інформаційної безпеки та конфіденційності в галузі освіти, що пройшов у м. Ньюейген, (2019 р.) наголошується, що сучасна школа сьогодні має приділити особливу увагу питанням інформаційної безпеки [6].

До основних ризиків у цифровому навчальному середовищі експерти фонду Kennisnet (Нідерланди, <https://www.kennisnet.nl>), які працюють над забезпеченням ефективного та безпечного функціонування шкіл у цифровому навчальному середовищі, відносять такі:

- витік даних, внаслідок якого конфіденційна інформація потрапляє у чужі руки;
- навмисне порушення роботи засобів ІКТ;
- маніпулювання даними, викрадення даних;
- заволодіння або зловживання засобами ІКТ.

Необхідно зменшити ризики, з якими стикається школа, вдавшись до ряду організаційних і технічних заходів. Серед організаційних, важливими є:

- чітке і глибоке розуміння цифрового середовища, в якому відбувається навчально-виховний процес;
- відповідальність педагогічних працівників;
- підтримка безпеки та конфіденційності фахівцем;
- поінформованість про ризики, запобігання їм та шляхи розв'язання проблем всіх учасників навчально-виховного процесу.
- До технічних заходів відносяться:
- шифрування конфіденційної інформації та використання паролів для цифрових пристроїв
- своєчасне оновлення програм і додатків;
- створення резервних копій;
- контроль за доступом до систем і файлів;
- додаткова перевірка через 2-факторну аутентифікацію;
- безпечне підключення до інтернету.

Завдяки цим заходам закладається основа для ефективної безпеки цифрового середовища в школі.

Опікуючись питаннями цифрової безпеки молоді, Міжнародний союз зв'язку (МСЗ) створив рекомендації з порадами для педагогів щодо захисту дітей у цифровому середовищі. Ресурс «7 порад для вчителів, як навчити учнів безпечної поведінки в Інтернеті» розкриває важливі аспекти навчання у цифровому середовищі навчального закладу та поведінки у такому середовищі. Ознайомитись з ресурсом можна за посиланням на сайті <https://nus.org.ua>.

Міністерство науки і освіти України у 2021 р. розробило рекомендації щодо безпеки дітей у цифровому просторі для освітян, в яких розкриваються теми прав людини у цифровому середовищі, електронна участь в ухваленні рішень, збереження здоров'я під час роботи з цифровими пристроями, механізми захисту прав, що порушуються в інтернеті, шляхи отримання допомоги та підтримки, інші [7].

Досвід і практичні розробки освітньої спільнот Нідерландів, можуть стати корисними вітчизняним фахівцям для подальшого розв'язання проблеми цифрової безпеки, створенню рамкових орієнтирів для розбудови ефективного та безпечного інформаційно-цифрового навчального середовища.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю., та ін. Теоретико-методологічні засади інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України, Монографія, Компрінт, м. Київ, Україна, 2019.
2. Гуржій А. М., Лапінський В.В., та Карташова Л.А., Електронні освітні ресурси як суспільне явище, “Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми”, No 44, с. 14-22, 2016.
3. Овчарук О.В. та ін., Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів в умовах хмаро орієнтованого навчального середовища: методичний посібник. Київ, Україна: Літера ЛТД, 2019.
4. P. Fisser, J. Voogt, J. Tondeur, and J. van Braak, “TPACK: kennis en vaardigheden voor ICTintegratie”, Weten Wat Werkt en Waarom”, Kennisnet. Zoetermeer, vol. 2, no. 2, pp. 22-29, juni 2013. [Ел. ресурс]. Доступно: https://www.kennisnet.nl/app/uploads/kennisnet/publicatie/4w/4w_magazine_2013-2.pdf.
5. Ovcharuk O., Ivaniuk I., Soroko N., Gritsenchuk O., and Kravchyna O., “The use of digital learning tools in the teachers' professional activities to ensure sustainable development and democratization of education in European countries”, in E3S Web of Conferences, 166 (10019), 2020. [Ел. ресурс].
6. Звіт Національного конгресу з питань інформаційної безпеки та конфіденційності в галузі освіти, Нідерланди, 2019. [Ел. ресурс]: <https://www.kennisnet.nl/artikel/verslag-landelijk-congres-ibp-in-het-onderwijs-2019/>. Дата звернення: Лист.11,2019.
7. Рекомендації для проведення закладами освіти додаткових профілактичних заходів серед дітей та інформування батьків щодо компетентностей безпечної поведінки у цифровому середовищі. Додаток до листа МОН України від 10.03.2021 р. №1/9-128.